

Aan het College van B & W
Cc aan de diverse fracties in de Raad

Zilverstraat 69
Postbus 340
2700 AH Zoetermeer
t +31 (0)79 3 252 252
f +31 (0)79 3 252 290
e info@bouwendnederland.nl
i www.bouwendnederland.nl

Datum: 15 oktober 2019
Ons kenmerk: 1910-54800/MVer

Behandeld door:
E-mail: stikstof@bouwendnederland.nl

Betreft: Voortvarend oppakken vergunningverlening bouw- en infrastructuurprojecten

Geachte heer, mevrouw,

Door de uitspraak van de Raad van State over het programma aanpak stikstof is vergunningverlening voor bouw- en infrastructuurprojecten op veel plekken tot stilstand gekomen. Uit een enquête onder ruim 800 leden van Bouwend Nederland blijkt dat bij hen reeds 950 projecten geraakt worden, waarvan 650 woningbouwprojecten, 175 infrastructuurprojecten en 125 utiliteitsbouwprojecten. Dat is niet alleen slecht voor de ondernemers, maar ook voor de opgave die er bestaat op het vlak van de woningnood, verbreding van wegen, de fileaanpak en het onderhoud en de veiligheid van infrastructuur. Dit leidt dan onvermijdelijk tot een nieuwe (bouw)crisis. Het totaal aantal woningen gemoeid met de genoemde woningbouwprojecten bedraagt ruim 24.000. Alleen al door uitstel – en mogelijk afstel – van de woningbouwprojecten staan 27.000 banen onder druk.

Inmiddels heeft het Adviescollege Stikstofproblematiek haar aanbevelingen gepresenteerd, en het Kabinet heeft gereageerd. Eén oproep van beiden is klip en klaar: het is van groot belang dat gemeenten de beoordeling van aanvragen weer voortvarend ter hand nemen. Projecten waarvan blijkt – na een berekening met Aerius of een vergelijkbare rekenmethode – dat de depositie 0,00 mol/ha/jaar is kunnen op korte worden vergund, daarvoor is geen vergunning op basis van de Wet natuurbescherming nodig.

Als er wel depositie plaats vindt, zijn er nog steeds mogelijkheden om zowel een omgevingsvergunning als een vergunning op basis van de Wet natuurbescherming te verlenen. Dat kan door salderen, na een ecologische voortoets, een passende beoordeling en in het uiterste geval een ADC-toets. Het is dus niet zo dat enige depositie automatisch leidt tot het niet kunnen vergunnen van een project. Wij willen u met klem oproepen om met indieners van vergunningen te zoeken naar mogelijkheden om projecten zo veel mogelijk te laten doorgaan binnen deze kaders.

Het Rijk heeft, op verzoek van de ondertekenaars van deze brief, een beslisboom met toelichting gemaakt om overheden en initiatiefnemers stapsgewijs door de nieuwe juridische werkelijkheid rond stikstof te leiden. U treft deze als bijlage aan, en wij moedigen u van harte aan deze binnen uw gemeente uit te zetten en te gebruiken.

Hoogachtend,

AFNL

Bouwend
Nederland

MKB Infra

Neprom

NOA

NVB

Vereniging van Waterbouwers

Factsheet PAS

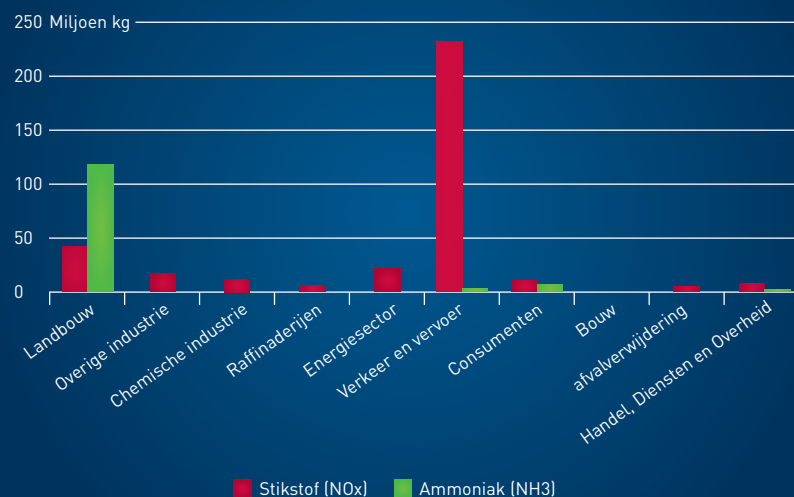
PAS-uitspraak Raad van State

De Raad van State heeft op 29-05-2019 de uitspraak gedaan dat het PAS niet meer als basis mag worden gebruikt voor toestemming voor activiteiten die extra stikstofuitstoot veroorzaken.

De bouwsector draagt in geringe mate bij aan de totale stikstofemissie/-depositie in NL

Uit berekeningen van verschillende adviesbureaus in opdracht van NEPROM-lidbedrijven voor specifieke bouwlocaties blijkt dat een gemiddeld woningbouwproject van honderd woningen op enige honderden meters afstand van het dichtstbijzijnde Natura2000 gebied daar leidt tot een stikstofdepositie van minder dan 0,05 mol/ha/jaar, oftewel minder dan 1 gram stikstof/ha/jaar. (bron: FD, opinieartikel, Desirée Uitzetter en Jan Fokkema 02-09-2019).

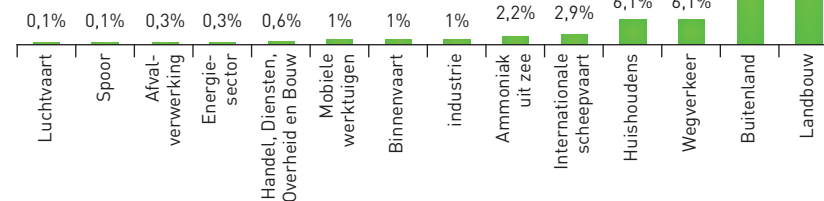
STIKSTOFEMISSION NAAR BRON, 2017

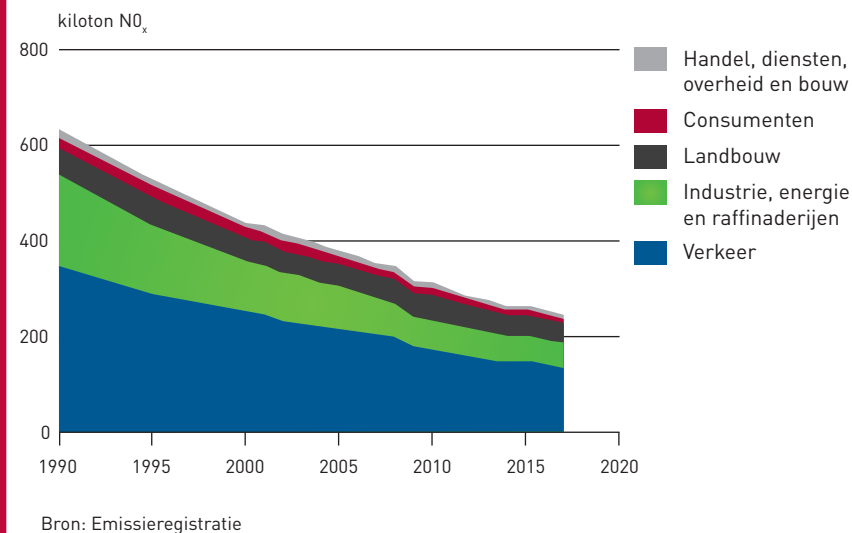
Stikstofdepositie per bron

Stikstofdepositie is het neerdalen van stikstofoxiden en ammoniak vanuit de lucht op de grond. Deze tabel geeft een overzicht van de stikstofdepositie per bron in 2018.

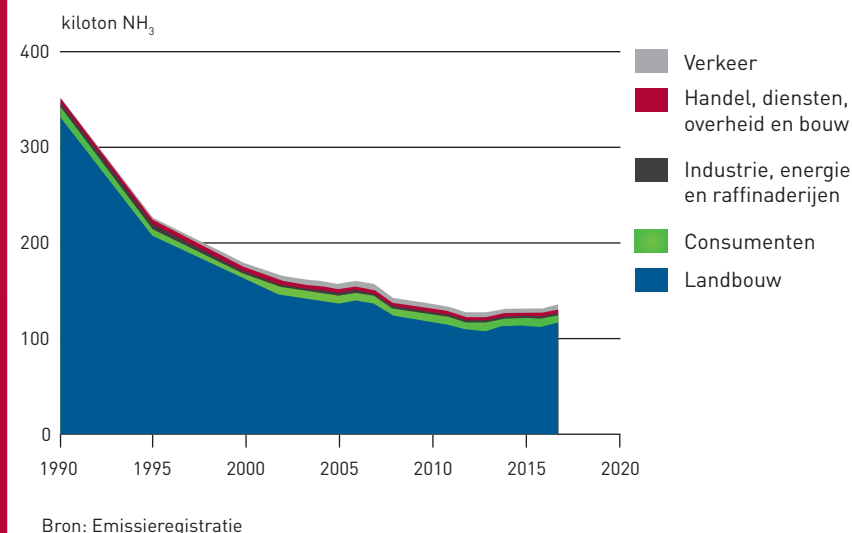
STIKSTOFDEPOSITIE PER BRON

EMISSION STIKSTOFOXIDEN (NO_x) PER SECTOR

EMISSION AMMONIAK (NH₃) PER SECTOR

Maar wordt onevenredig hard getroffen door

de PAS-uitspraak van de Raad van State

Bouwend Nederland heeft op 27 september 2019 een enquête uitgezet onder haar leden om een helder beeld te krijgen of en hoe zij worden getroffen door de stikstofproblematiek. Op 7 oktober 2019 hadden 821 leden - ongeveer 20% van alle leden van Bouwend Nederland - de enquête ingevuld. De belangrijkste uitkomsten uit de enquête zijn:

953 PROJECTEN

zijn vertraagd door de stikstof problematiek

4.410.284.458 EURO

is de totale omzet van alle getroffen projecten

24.326 WONINGEN

in aanbouw is getroffen door de stikstof problematiek

26.759 BANEN

in de woningbouw staan hierdoor onder druk

72,72%

van onze leden verwacht problemen wanneer er niets aan de situatie verandert

De volledige uitslag van de enquête is bijgevoegd.

PAS-uitspraak kan de bouwsector de komende jaren zeer veel omzet kosten

ABN-AMRO heeft een inschatting gemaakt van de omvang van geplande bouwprojecten voor de komende vijf jaar en deze gerelateerd aan gebieden waar de uitstoot van stikstof het meest gevoelig ligt. In totaal komt er volgens ABN-AMRO de komende vijf jaar voor 14 miljard euro aan bouwprojecten op losse schroeven te staan. Het gaat daarbij om 9 miljard euro aan wegenbouw, 43 procent van alle wegenprojecten en, tot en met 2023 om 5 miljard euro aan woningbouw. De omzetschade voor de bouwsector kan zonder concrete oplossingen leiden tot een verlies van 70.000 banen in de komende jaren.

(bron: **ABN-AMRO, 22-08-2019**, <https://insights.abnamro.nl/2019/08/stikstof-uitspraak-kost-bouwsector-komende-vijf-jaar-14-miljard-omzet/>) en **04-10-2019**, <https://insights.abnamro.nl/2019/10/headlines-stikstof-uitspraak-zet-70-000-banen-in-de-bouw-op-de-tocht/>)

Bouwend Nederland

de vereniging van bouw- en infrabedrijven

Voorlopige resultaten enquête onder leden Bouwend Nederland
inzake acute gevolgen stikstofproblematiek

Bouwend Nederland heeft op 27 september 2019 een enquête uitgezet onder haar leden om een helder beeld te krijgen of en hoe zij worden getroffen door de stikstofproblematiek.

Op 7 oktober 2019 hadden 821 leden - ongeveer 20% van alle leden van Bouwend Nederland - de enquête ingevuld. Waar twijfel bestond over ingevulde waardes zijn bedrijven na gebeld.

In deze rapportage worden de belangrijkste uitkomsten uit de enquête geschetst. Uitkomsten zijn niet geëxtrapoleerd naar de hele sector, maar aangenomen mag worden dat de totale aantallen getroffen projecten en de daarmee gemoeide omzet veel hoger zijn. We krijgen nog steeds ingevulde enquêtes binnen.

Landelijk

821

Respondenten hebben
deze vraag ingevuld

1a. Het aantal projecten dat vertraagd is door de stikstof problematiek

953

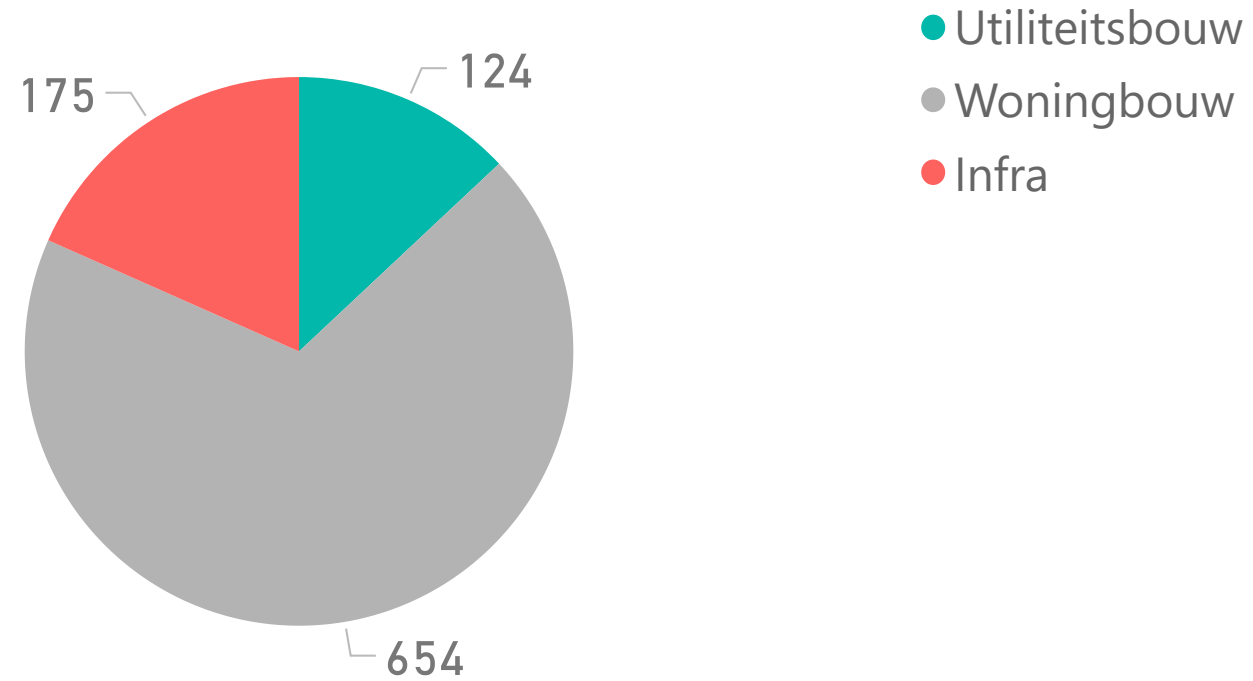
TotaalProjecten

Landelijk

821

Respondenten hebben
deze vraag ingevuld

1b. Het aantal projecten dat vertraagd is door de stikstof problematiek per sector

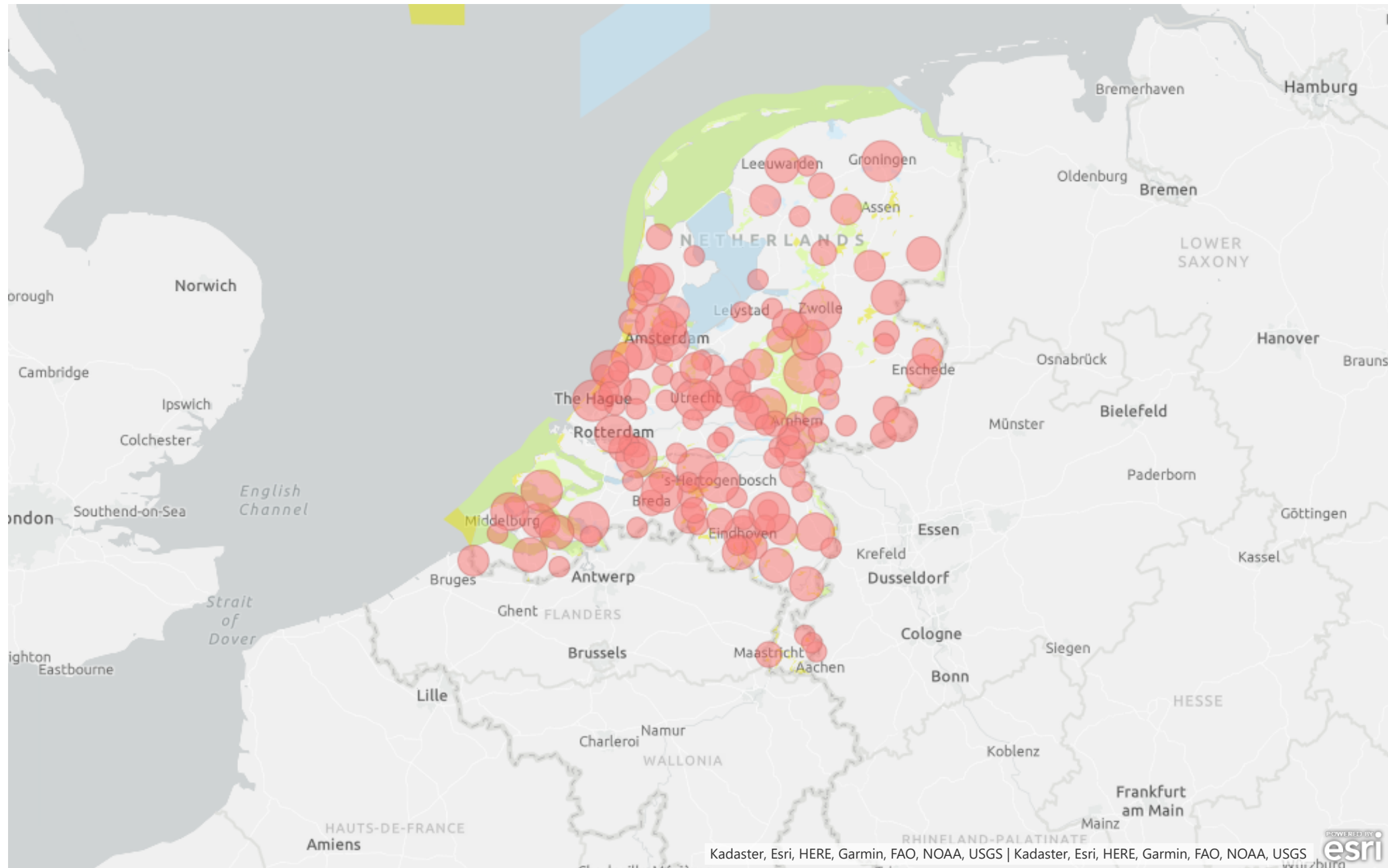

520
Respondenten
hebben deze
vraag ingevuld.

520

Respondenten
hebben deze
vraag ingevuld.

2. De geografische ligging van getroffen projecten ten opzichte van Natura2000 gebieden

Landelijk

821

Respondenten hebben
deze vraag ingevuld

3a. Het aantal woningen in aanbouw dat is getroffen door de stikstof problematiek

24326

Totaal aantal woningen

3b. Het aantal banen dat hierdoor onder druk staat in de woningbouw

26759

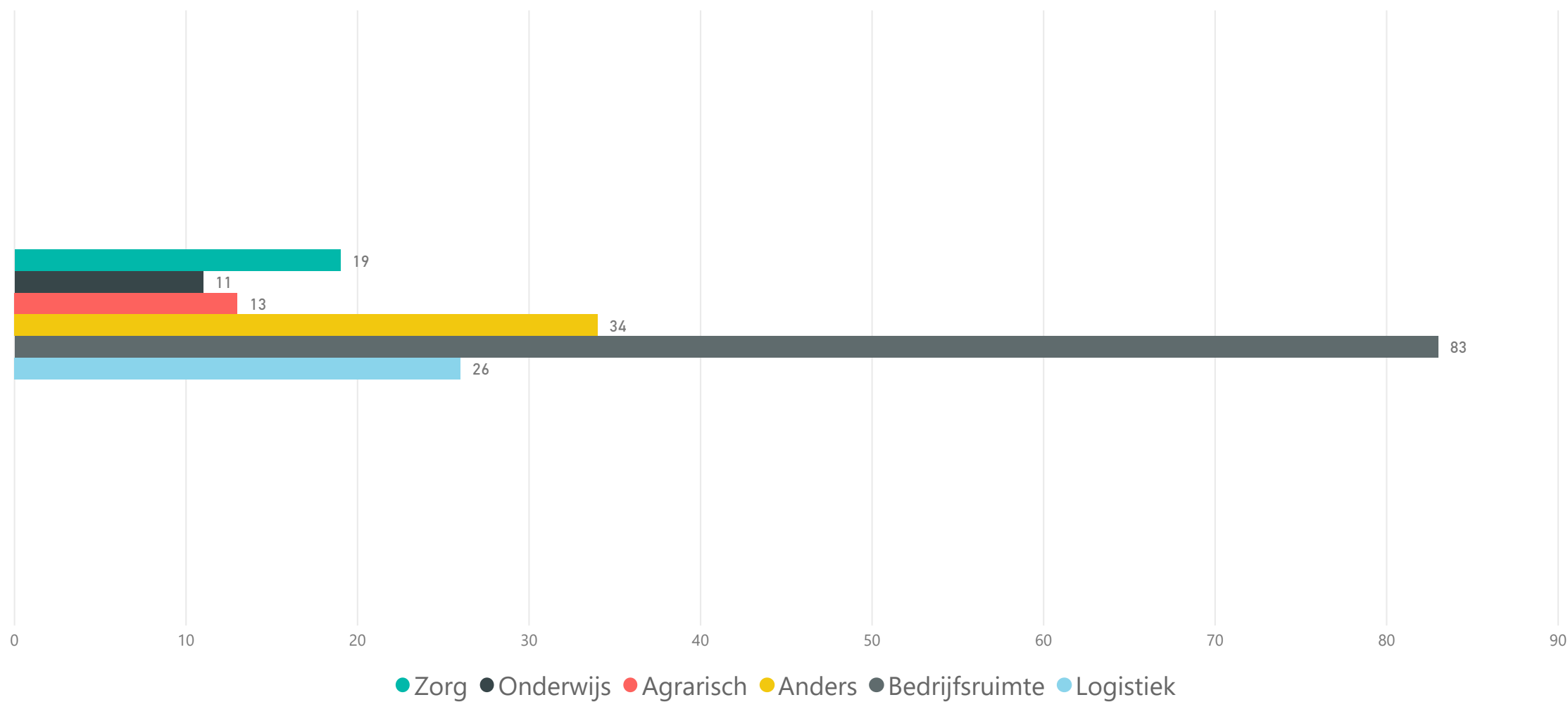
Aantal FTE woningbouw

821

Respondenten hebben
deze vraag ingevuld

4. Het type getroffen gebouwen in de utiliteitsbouw

Let op: deze data is op landelijk niveau

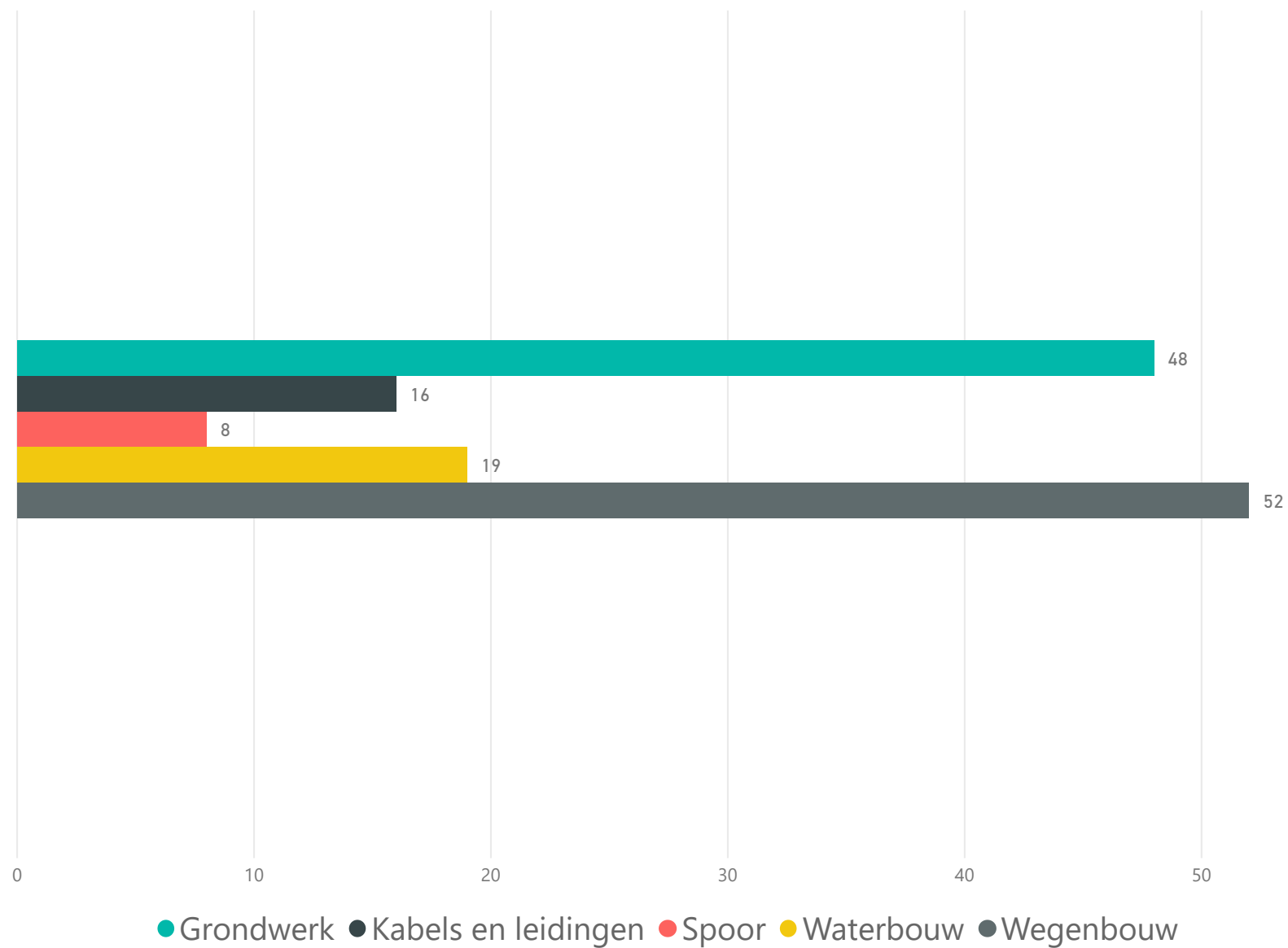

821

Respondenten hebben
deze vraag ingevuld

5. De type werkzaamheden in infrastructurele projecten

Let op: deze data is op landelijk niveau

Landelijk

821

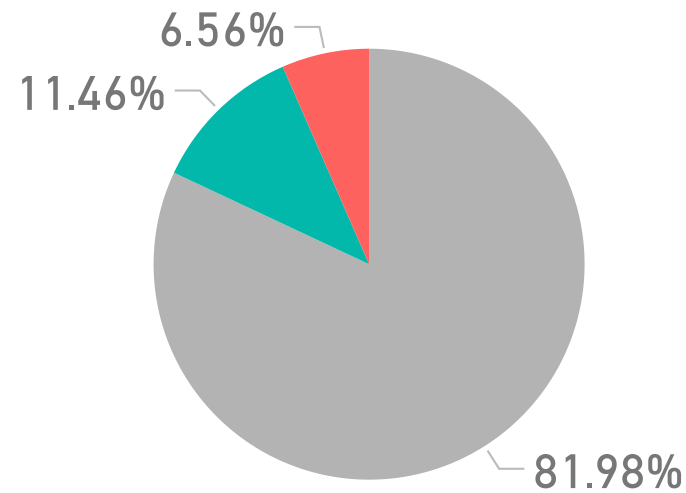
Respondenten hebben
deze vraag ingevuld

6a. De totale omzet van alle getroffen projecten

€ 4,410,284,458

Totale getroffen omzet

6b. De totale omzet van alle getroffen projecten gespecificeerd naar sector

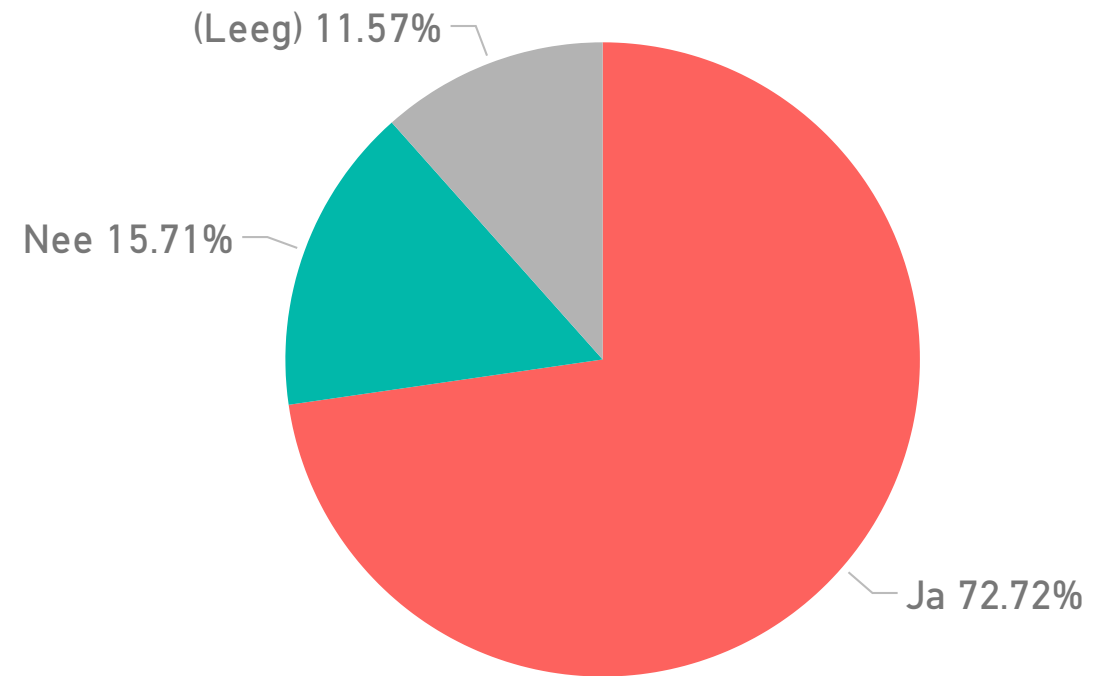
Sector ● B&U ● B&U én Infra ● Infra

Landelijk

821

Respondenten hebben
deze vraag ingevuld

7a. Verwachten onze leden problemen wanneer er niets aan de situatie verandert?

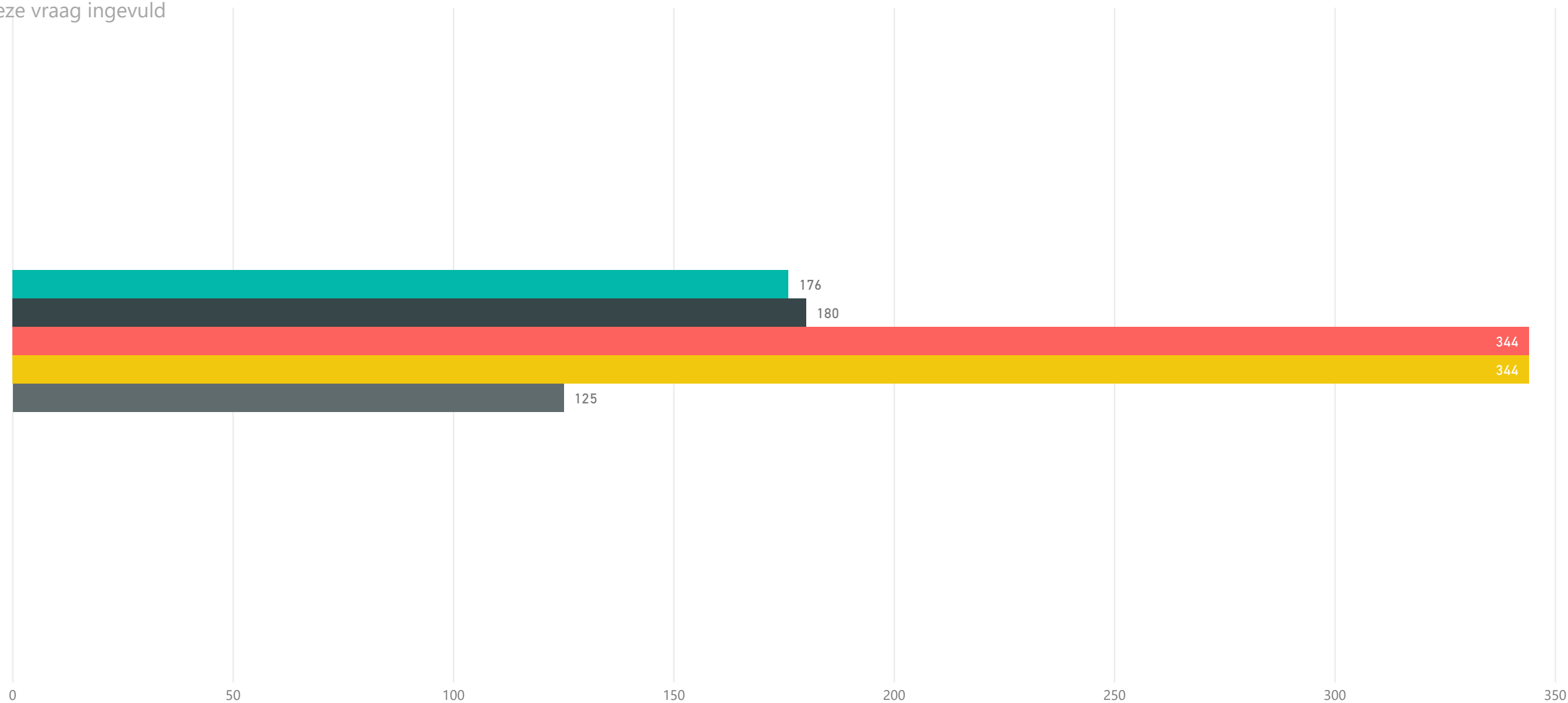

821

Respondenten hebben
deze vraag ingevuld

7b. Wat zijn de verwachte problemen als er geen actie ondernomen wordt?

Let op: deze data is op landelijk niveau

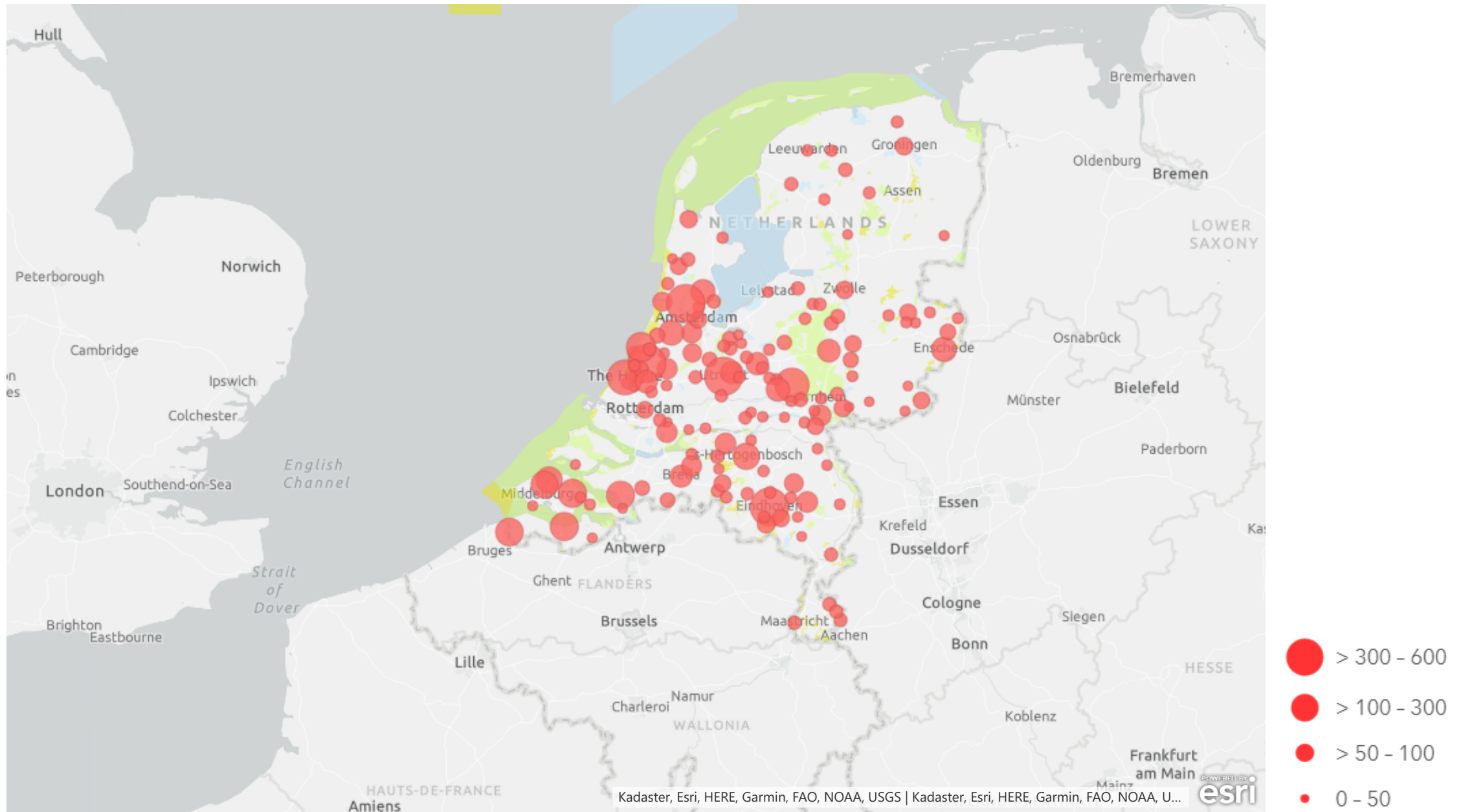
● Financieringsproblemen ● Contractuele verplichtingen nakomen lukt niet meer ● Investeringsproblemen en een personeelsstop ● Personele problemen ● Anders

Landelijk

520

Respondenten hebben deze vraag ingevuld.

8. De geografische ligging van getroffen woningen ten opzichte van Natura2000 gebieden

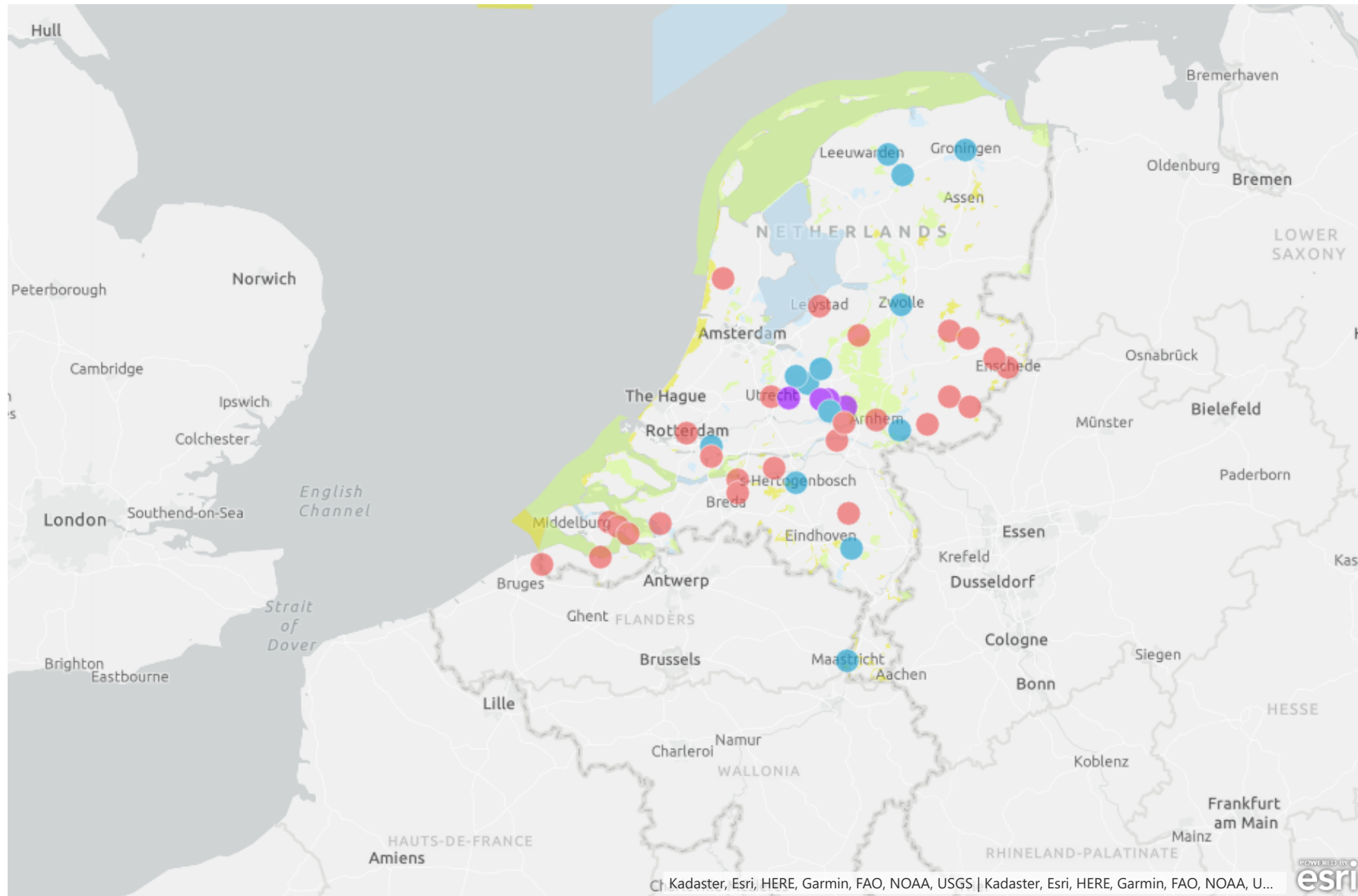

Landelijk

9. De geografische ligging van getroffen maatschappelijke projecten ten opzichte van Natura2000 gebieden

520

Respondenten hebben deze vraag ingevuld.

- Zorg en onderwijs
- Onderwijs
- Zorg

Landelijk

821

Respondenten hebben
deze vraag ingevuld

10. Ondervindt u hinder van de stikstof problematiek?

